תִּשְׁעָה בִּכְלָל, אִם הוּא רָחָב אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, הֲוֵי כַּרְמְלִית, (ל) וְאִם אֵינוֹ רָחָב אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, הֲוֵי מָקוֹם פָּטוֹר. [מ]וְאִם הוּא גְּבוֹהַּ (לא) תִּשְׁעָה טְפָחִים (לב) [נ]מְצַמְצְמִים (י) (לג) וְרַבִּים מְכַתְּפִים עָלָיו, הֲוֵי רְשׁוּת הָרַבִּים (לד) אֲפִלּוּ אֵינוֹ רָחָב אַרְבָּעָה. [ס]וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר (לה) דְּהוּא הַדִּין לְגָבוֹהַּ מִתִּשְׁעָה וְעַד עֲשָׂרָה וְרַבִּים מְכַתְּפִים עָלָיו, (לו) הֲוֵי רְשׁוּת הָרַבִּים אֲפִלּוּ אֵינוֹ רָחָב אַרְבָּעָה. [ע]וּמֵעֲשָׂרָה וּלְמַעְלָה, (לז) אִם הוּא רָחָב אַרְבָּעָה הֲוֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, וְאִם לָאו, הֲוֵי מָקוֹם פָּטוֹר, אֲפִלּוּ אִם יֵשׁ בּוֹ מָקוֹם (לח) כְּדֵי לָחֹק לְהַשְׁלִימוֹ לְאַרְבָּעָה: **יא** [פ]גַּמָּא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, אִם (לט) אֵינָהּ עֲמֻקָּה שָׁלֹשׁ הֲוֵי רְשׁוּת הָרַבִּים. מִשָּׁלֹשׁ (מ) עַד עֲשָׂרָה, אִם רְחָבָהּ אַרְבָּעָה הֲוֵי כַּרְמְלִית, וְאִם לָאו, הֲוֵי מָקוֹם פָּטוֹר. וְאִם הִיא (מא) עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה, הֲוֵי (יח) רְשׁוּת הַיָּחִיד, וְהוּא (מב) שֶׁתְּהֵא רְחָבָהּ אַרְבָּעָה: **יב** [צ]רְשׁוּת הָרַבִּים אֵינָהּ תּוֹפֶסֶת (מג) אֶלָּא עַד עֲשָׂרָה, אֲבָל לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה (מד) הֲוֵי מָקוֹם פָּטוֹר: **יג** [ק]חוֹרִים שֶׁבְּכָתְלֵי (מה) כְּלַפֵּי רְשׁוּת הָרַבִּים, אִם הֵם גְּבוֹהִים (מו) לְמַעְלָה מִשְּׁלֹשָׁה אֵינָם כִּרְשׁוּת הָרַבִּים, אֶלָּא נִדּוֹנִים

מ שם ח' (ע"א).
נ רמב"ם בְּפֶרֶק י"ד (ה"ח). ס הרא"ש שם (שבת פ"א סי' ט"ו) וְכֵן כָּתַב הַשְּׁוּרֵי. ע שם בְּגְמָרָא ד' (ע"ב). פ שם וּכְרִבְּא וְכֵן כָּתַב הָרא"ש שם (סי' ט"ו). צ מִשְׁנָה שם ק' (ע"א). וּבְגְמָרָא ד' (ע"א) כְּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י שם. ק שם ד' (ע"ב) וּכְרִבְּא.

## בַּאֵר הֵיטֵב

י (י) **וְרַבִּים.** אֲבָל כְּשֶׁאֵין מְכַתְּפִים עָלָיו, אַף עַל גַּב דְּרָאוּי לְכַתֵּף עָלָיו, לֹא הֲוֵי רְשׁוּת הָרַבִּים. בֵּית יוֹסֵף: **יא** (יח) **רְשׁוּת הַיָּחִיד.** וַאֲפִלּוּ הִיא מְלֵאָה מַיִם, וְהוּא הַדִּין דְּבָרִים שֶׁאָדָם מְסַתֵּפֵל וְרוֹאֶה בְּתוֹכָהּ וְנִרְאִין הַמְּחִיצוֹת, אֲבָל מְלֵאָה פֵּרוֹת אֵינָן רְשׁוּת הַיָּחִיד דְּאֵין הַמְּחִיצוֹת נִכָּרוֹת, וַאֲפִלּוּ דְּעָתוֹ לְפָנּוֹתָן. וְרַשְׁבָּ"א (עבוה"ק שער ג סי' א) כָּתַב, דְּוַקָּא בִּמְלֵאוֹת טָבָל שֶׁאֵין יְכוֹל לְטַלְטְלָן. מַגִּיד מִשְׁנֶה (שבת פ"ד הכ"ג). וְעַיֵּן סִימָן שע"ב סָעִיף י"ו וְסוֹף סִימָן שנ"ו דְּדַוְקָא בּוֹר הֲוֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, אֲבָל יָם הֲוֵי כַּרְמְלִית כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ סָעִיף י"ד:

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְעַצְמוֹ, וְאָסוּר לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד וְלִרְשׁוּת הָרַבִּים: **יא** (לט) **אֵינָהּ עֲמֻקָּה שָׁלֹשׁ.** אַף עַל גַּב דִּרְחָבָה כַּמָּה טְפָחִים: (מ) **עַד עֲשָׂרָה.** [ב]וַאֲפִלּוּ הָיוּ רַבִּים מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ (מא) בַּגַּמָּא, הֲהִיא תַּשְׁמִישׁ עַל יְדֵי הַדְּחָק הוּא וְלֹא שְׁמִיהּ תַּשְׁמִישׁ [גְּמָרָא (שבת ח.)]: (מא) **עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה.** וַאֲפִלּוּ (מב) מְלֵאָה מַיִם אוֹ שֶׁאָר דְּבָרִים שֶׁאָדָם מְסַתֵּפֵל בָּהֶם וְרוֹאֶה מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַמְּחִיצוֹת. אֲבָל אִם (מג) מְלֵאָה פֵּרוֹת, לֹא הֲוֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד כֵּיוָן דְּאֵין הַמְּחִיצוֹת נִכָּרוֹת, וַאֲפִלּוּ (מד) דַּעְתּוֹ לְפָנּוֹתָן, וּפָטוּר הַזּוֹרֵק לְתוֹכוֹ מֵרְשׁוּת הָרַבִּים [וּמִכָּל מָקוֹם (מה) אִסּוּרָא יֵשׁ בָּזֶה, כֵּיוָן דְּהַפֵּרוֹת הוּא דָּבָר שֶׁיָּכוֹל לִטֹּל מִשָּׁם בְּשַׁבָּת, לֹא נִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי הַבּוֹר מִשְּׁמוֹ]. [ג]וּלְרַשְׁבָּ"א (עבוה"ק שער ג סי' א), דַּוְקָא פֵּרוֹת טְבָלִים אוֹ שְׁאָר דָּבָר שֶׁאָסוּר לְטַלְטֵל, (מו) מִכָּשֵׁל הַמְּחִיצוֹת: (מב) **שֶׁתְּהֵא רְחָבָהּ אַרְבָּעָה.** וְאִם לָאו, הֲוֵי מָקוֹם פָּטוֹר, וַאֲפִלּוּ עֲמֻקָּה עֲשָׂרִים אַמָּה [אַלְיָה רַבָּה (ס"ק יט)]: **יב** (מג) **אֵינָהּ עַד עֲשָׂרָה.** וְעַל כֵּן (מז) הַזּוֹרֵק בִּרְשׁוּת הָרַבִּים דְּבֵלָה שְׁמָנָה וְנִדְבַּק בְּכֹתֶל לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה חַיָּב, לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה פָּטוּר: (מד) **הֲוֵי מָקוֹם פָּטוֹר.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דַּאֲפִלּוּ שָׁם כַּרְמְלִית (מה) אֵין חַל עַל הָאֲוִיר שֶׁלְּמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה. אָמְנָם אִם נָעַץ קָנֶה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּבְרֹאשׁוֹ כְּלִי שֶׁגָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים וְרָחָב אַרְבָּעָה, (מו) אַף עַל גַּב שֶׁתַּחְתֶּיהָ רְשׁוּת הָרַבִּים, מִכָּל מָקוֹם הַכְּלִי הוּא רְשׁוּת הַיָּחִיד: **יג** (מה) **כְּלַפֵּי רְשׁוּת הָרַבִּים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאֵינָם עוֹבְרִים כְּלַפֵּי פְּנִים, דְּאִם עוֹבְרִים פְּנִים דִּינָם כְּחוֹרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף ד': (מו) **לְמַעְלָה מִשְּׁלֹשָׁה.** דְּלְמַטָּה מִשְּׁלֹשָׁה אֲפִלּוּ הֵם רְחָבִים אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה נֶחְשָׁבִים כְּקַרְקַע רְשׁוּת הָרַבִּים, וְכַנַּ"ל

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

י (נג) רַמְבַּ"ם (פי"ד ה"ז) וְטוּר בְּסוֹף הַסִּימָן: (לד) רַשְׁ"י (ח. ד"ה תשעה): (לה) פֶּשׁוּט: (לו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) בְּשֵׁם הָרַאֲב"ד שֶׁהוֹכִיא בְּבֵית יוֹסֵף (הובא גם בחי' רשב"א שבת ח. ד"ה עמוד, ובהרב המגיד שם). וְהַנָּה בְּאַלְיָה רַבָּה (ס"ק סז) כָּתַב דְּרָאוּי לָחוּשׁ לְהָרַמְבַּ"ם (שם ה"ח) דְּסִבְרָא לֵיהּ דְּהוּא הַדִּין כְּשֶׁרָאוּי לְכַתֵּף, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַשְׁבָּ"א בְּבֵית יוֹסֵף, אֲבָל מִדִּבְרֵי הַגְּרַ"א מֻשְׁמָע דְּהוּא מְצַדֵּד כְּפִשְׁטָא דְּלִשְׁנָא דִּגְמָרָא דְּדַוְקָא כְּשֶׁמְּכַתְּפִין, וּבְמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"י) מְצַדֵּד דְּגַם דַּעַת הָרַמְבַּ"ם כְּהָרַאֲב"ד, עַיֵּן שָׁם. וְנִרְאֶה דְּלִכְאֹרָה הַשְׁמִיט הַמְחַבֵּר סִבְרָא זוֹ לְגַמְרֵי: (לז) פְּרֵי מְגַדִּים (א"א סק"ח): (לח) רַשְׁבָּ"א (ת. ד"ה עמוד) וּכְדַעַת רַמְבַּ"ם (פי"ד ה"ח) וְרַשְׁ"י (ת. ד"ה מכתפין), דְּלֹא כְּהָרַאֲב"ד, וְכֵן הַסְּכִים הַגְּרַ"א: (לט) אַלְיָה רַבָּה (ס"ק יז), דְּהָרַבָּה חוֹלְקִין, הֲלֹא הַמָּה רַשְׁ"י (שם) וְהָרַמְבַּ"ם (שם) וְהָרַשְׁבָּ"א (שם) וְהָרַ"ן (שבת ג. ד"ה אמר) וּמְאִירִי (שבת ח. ד"ה יש) וְהַכֹּל בּוֹ: (מ) **כֵּן פֵּרֵשׁ הַמְאַסֵּף מְרְדְּכַי** (סק"ט). **וְאַף דְּהַמַּגֵּן אַבְרָהָם** (סק"ט) **פֵּרֵשׁ בְּגוון חור שֶׁכְּתָב הַמַּשְׁלִישׁ מִצַּד רְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד וּמִבְּקָנִים רָחָב אַרְבָּעָה וּמִבַּחוּץ לֹא הָיָה בּוֹ רָחָב אַרְבָּעָה, לֹא הֶעְתִּקְתִּי, דְּהִקְשׁוּ עָלָיו הָאַחֲרוֹנִים כַּמָּה קַשְׁיוֹת, אֶחָד דְּהַמְחַבֵּר בְּעַמּוּד מְיֻרָּר, וְעוֹד דְּבְחוֹר יֵשׁ כַּמָּה רָאשׁוֹנִים דְּסוֹבְרִין שֶׁלֹּא כְּדַעַת הַתּוֹסָפוֹת** (שבת ז: ד"ה והלכה) **בָּזֶה אֶלָּא דִּלְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה בְּחוֹרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד הַמְסֻלָּשִׁין לֹא בְּעֵינַן אַרְבָּעָה, וּבְלֹא הָכִי אֲפִלּוּ לְדַעַת הַתּוֹסָפוֹת דְּלֵית חִיּוּבָא בָּזֶה מִשּׁוּם דְּלֹא הֲוֵי אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, עַל כָּל פָּנִים אִסּוּרָא יֵשׁ בָּזֶה כְּדַאֲיתָא בַּשּׁוּר** סִימָן שמ"ח דְּהַיְכָא דְּמוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת מִמָּקוֹם שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, עַל כָּל פָּנִים יֵשׁ אִסּוּרָא בָּזֶה, וּבְעֵינָנוּ הֲלֹא שֵׁם רְשׁוּת הַיָּחִיד עַל זֶה דְּהֲוֵי חוֹרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, וְהוּכַן בִּדְבָרֵי הַמְחַבֵּר מִשְׁמַע דַּאֲתָא לְאוֹרוֹיֵי בֵּיהּ הַהֵיכָא לְכִתְחִלָּה כְּשֶׁאֵר מָקוֹם שֶׁכְּפִשְׁיטָן דְּהָוֵי **פָּטוֹר** (מה) **הֵינוּ אֲפִלּוּ עֲמֻקָּה הַגְּמָא תִּשְׁעָה, וְלֹא דְּמֵי לְעַמּוּד גָּבוֹהַּ תִּשְׁעָה דְּהָוֵי רְשׁוּת הָרַבִּים, דְּהָתָם בְּגֹבַהּ נִיחָא תַּשְׁמִישְׁתָּא לְבָנֵי רְשׁוּת הָרַבִּים,** מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעָמֹק עַל יְדֵי הַדְּחָק הוּא: (מג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"י): (מג) **וְדַוְקָא מְלֵאָה, אֲבָל אִם מָלֵא שָׁם מֵאֶתְמוֹל מִצַּד פֵּרוֹת לֹא נִתְבַּטֵּל הַבּוֹר מִשְּׁמוּרוֹ עַל יְדֵי זֶה** [תּוֹסְפוֹת (שבת ק. ד"ה פירות) לְחַד תַּרְוַיְצָא]: (מד) כֵּן הוּא דַּעַת הָרַבְּה רִאשׁוֹנִים, הֲלֹא הֵם הָרַמְבַּ"ם (עיין מגיד משנה פי"ד הכ"ב) וְהָרַמְבַּ"ן (שבת ק.) וְהָרִיטְבָּ"א (עיובין עט. ד"ה רב הונא) וְהָרַב הַמַּגִּיד (שם) וְהַמְּאִירִי (ק. ד"ה בור): (מה) פְּרֵי מְגַדִּים (א"א סק"י) בְּשֵׁם הַתּוֹסָפוֹת (ק. ד"ה פירות). וּמִצְּדָד שָׁם מִתְּחִלָּה דְּאִם בְּטֵלוֹ לְעוֹלָם הֲוֵי רְשׁוּת הָרַבִּים בְּמָקוֹם זֶה, וְאֵין לוֹ רְאָיָה לָזֶה מֵהַתּוֹסָפוֹת, דְּאֵף דִּלְעֵנַיִן לְחַיְבֵי מִשּׁוּם רְשׁוּת הַיָּחִיד אָמְרִינַן דִּכְבָר נִסְתַּלֵּק שָׁם מֵחִיצָה מִפְּנֵי כֵּיוָן שֶׁאֵין מִנְּבֹר, אֲפִשָׁר דִּלְעֵנַיִן אִסּוּרָא דְּרַבָּנָן אָמְרִינַן דִּכְטוּלוֹ לֹא מְהַנֵּי, דְּבָטְלָה דַּעְתּוֹ אֲצֶל כָּל אָדָם וְאִסּוּר לְטַלְטֵל מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְמָקוֹם הַזֶּה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַשְׁבָּ"א סָבְרָא זוֹ. אָכֵן בְּלֹאו הָכִי חוֹרֵי אַחַר קְנֵי מִדְּבָרָיו וּמִסְתַּפֵּק דִּדְלְמָא כְּרִמְלִית הוּא אוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁאֵין נָפָה לְהִלּוֹחַ אוֹ מָקוֹם פָּטוֹר, עַיֵּן שָׁם: (מו) **אֲבָל שְׁאָרֵי פֵּרוֹת אֲפִלּוּ בְּטֵלוֹ בְּפֵרוּשׁ לֹא מְהַנֵּי, דְּבָטְלָה דַּעְתּוֹ אֲצֶל כָּל אָדָם: י"ב** (מז) גְּמָרָא (שבת ק.). **וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּלִכְתְּחִלָּה יֵשׁ אִסּוּרָא בָּזֶה מִכָּל גַּוָּנֵי,** דִּדְלְמָא יִפֹּל עַל הָאָרֶץ: (מח) **וְנִקְּטָא מִנָּה לְאִם הוֹלַךְ בָּאֲוִיר רְשׁוּת הָרַבִּים עַל הַקּוֹרָה הַתָּקוּעַ מִכֹּתֶל לְכֹתֶל וְחַצָּיו בְּיָדוֹ:** (מט) חַיַּי אָדָם (כלל סט דין יב), וְכֵן כָּתְבוּ הַגְּרַ"א בְּבַאוּרוֹ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

---

**לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א]** ובשו"ע הרב (סי"ג) הביא ב' הדעות ולא הכריע (ועיין לקמן סי' שסא ס"א ובמשנ"ב סק"א). **ב]** ובשו"ע הרב (סט"ו) כתב דכיון שהיא מלאה מים, הרי היא כרמלית מדרבנן (וראה להלן ס"ק מח). **ג]** ובשו"ע הרב (סט"ו) הביא בסתמא כדעה ראשונה.

עוז והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(מז) לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם: **יד** [ר]אֵיזֶה הוּא כַּרְמְלִית, מָקוֹם שֶׁאֵין הָלּוּךְ לָרַבִּים, (מח) * [ש]כְּגוֹן יָם (מט) וּבִקְעָה וְאַצְטְנָנִית וְאַצְטַבָּא (פרוש אֲצְטְנָנִית, מָקוֹם שֶׁלִּפְנֵי הַחֲנֻיּוֹת שֶׁיּוֹשְׁבִים שָׁם הַסּוֹחֲרִים. וְאַצְטַבָּא הוּא מָקוֹם שֶׁמַּנִּיחִין עָלָיו פִּרְקְמַטְיָא) (יג) (נ) שֶׁלִּפְנֵי הָעֲמוּדִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, (נא) וְהִיא [ח]רְחָבָה (נב) אַרְבָּעָה וְגָבוֹהַּ מִשְּׁלֹשָׁה (נג) וְעַד עֲשָׂרָה. [א]וְקָרֶן זָוִית הַסְּמוּכָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים, (נד) (וּכְגוֹן מְבוֹאוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן שָׁלֹשׁ מְחִיצוֹת (נה) וְאֵין לָהֶם לֶחִי אוֹ קוֹרָה בְּרֹבִיעִית) (טור), [ב]וּרְשׁוּת הָרַבִּים (נו) שֶׁהִיא מִקְרָה, [ג]וְתֵל (נז) שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה (נח) וְאֵינוֹ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה, וְכֵן חָרִיץ שֶׁהוּא אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה וְאֵינוֹ עָמֹק עֲשָׂרָה: **טו** * [ד]בַּיִת שֶׁאֵין תּוֹכוֹ עֲשָׂרָה וְקֵרוּיוֹ מַשְׁלִימוֹ לַעֲשָׂרָה, (נט) * וְיֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, (ס) * תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית (סא) וְעַל גַּבּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד. (סב) [ה]וְאִם חוֹקֵק בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, (סג) אֲפִלּוּ בָּאֳמְצַע (יג) רָחוֹק

ר הָרַ"ן שָׁם (שבת ב: ד"ה תנו). ש בְּרֵישָׁא שָׁם ד' (ע"א). ת בְּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י (ד"ה חייב). א שָׁם בְּגָמָרָא, וּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י: קֶרֶן זָוִית שֶׁנִּפְגָּם בּוֹ בַּיִת לְתוֹכוֹ וְהִנִּיחַ מִקְצָתוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים. וְהַפֵּרוּשׁ שֶׁכָּתוּב בְּשׁוּר וְהֶבְיאוּ הָרַב רַמַ"א, הוּא דַּעַת הָרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק י"ד (ה"י), וּכְבָר כָּתַב הָרַב הַמַּגִּיד שֶׁיֵּשׁ חוֹלְקִין עָלָיו. ב שָׁם (ומב"ם פ"י ה"י). ג הָרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק י"ד (ה"ד). ד שָׁם בְּגָמָרָא (שבת ז:). ה שָׁם.

## בַּאר הַיטב

**יד** (יב) **שֶׁלִּפָנַי.** אֲבָל בֵּין הָעֲמוּדִים אֲפִלּוּ אֵין רְחָבִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וְשָׁלִישׁ, כֵּיוָן שֶׁרוֹבֵי הָעוֹבְרִים בּוֹקְעִים בֵּהֶן הֵם טְפָלִים לִרְשׁוּת הָרַבִּים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמִבוֹי שֶׁכָּתַב בְּסָעִיף ט'. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב) עַיֵּן שָׁם: **טו** (יג) **רָחוֹק.** עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יג) שֶׁהֲעֲלָה דְּאִם אֵין גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה עִם הַקֵּרוּי, בְּצִינּוֹן שֶׁיִּהְיֶה הַחֲקַק סָמוּךְ לְפֹתַח פְּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים, עַיֵּן שָׁם:

## בֵּאוּר הֲלָכָה

**דְּסָעִיף ח'** [וְהָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו (שם) וְהַמְּאִירִי בְּשַׁבָּת דַּף ו']. **וְכֵן בְּחִדּוּשֵׁי הָרַמְבַּ"ן** בְּלִקּוּטָיו עַל עֲרוּבִין מְשַׁמַע גַּם כֵּן דְּמִפְּרָשׁ הַבָּרַיְיתָא דְּיֵתֵר עַל כֵּן אָמַר רַבִּי יְהוּדָה', **בִּרְשׁוּת הָרַבִּים שְׁרָחָב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה, אִם כֵּן אֵין לָנוּ מְקוֹר לְהַאי דִּינָא. וּמִכָּל מָקוֹם הַאי יֵשׁ אוֹמְרִים, לְאוֹ דַּעַת יְחִידָאָה הִיא, דְּהִרְא"ש וְעוֹד כַּמָּה רִאשׁוֹנִים הֶעְתִּיקוּהוּ:**

**יד * כְּגוֹן יָם.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק מח). **וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם** סָעִיף קָטָן י"ד **שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר מִפָּץ דְּאִם יֵשׁ בְּתוֹךְ הַיָּם גֹּמָא עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה טְפָחִים, הֲרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה** (שבת ק. ד"ה אמר) **נִזְכַּר הַשַּׁעַם, כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (ס"ק יד). **וּבַמְּאִירִי** (שבת ק. ד"ה אמר) (נס) **מְשׁוּם דְּהַמְּחִיצוֹת רְחוּקוֹת זוֹ מִזּוֹ מְאֹד אֵינָן מִצְטָרְפוֹת לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁבֵּינֵיהֶן רְשׁוּת הַיָּחִיד, וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ אִם אֵצֶל שָׁפְתוֹ הוּא עָמֹק, גַּם כֵּן אֵינוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד מִן הַתּוֹרָה מִטַּעַם זֶה. [וְנִרְאֶה, אַף עַל גַּב דְּשָׁתֵי מְחִיצוֹת אֵינָם רְחוּקוֹת זוֹ מִזּוֹ, כֵּיוָן דְּאִידָךְ הַשְּׁנַיִם הֵם רְחוּקוֹת זוֹ מִזּוֹ כַּמָּה פַּרְסָאוֹת, אֵינָם מִצְטָרְפוֹת לְאַלּוּ הַשְּׁנַיִם]. וַאֲפִלּוּ לְפִי דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם, מִדְּרַבָּנָן כַּרְמְלִית הֲרֵי בְּכָל עִנְיָן כְּמוֹ שָׁמּוּכָח מִמָּנּוּ בְּסוֹף דְּבָרָיו. וְאִם הָיָה רָקָק מַיִם בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהֻלָּכֶת בּוֹ, אִם אֵינָהּ עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה טְפָחִים, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ רְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים (נע) וְעַל יְדֵי זֶה רֹב מְדַלְּגִין עָלֶיהָ וְאֵין מְהַלְּכִין בְּתוֹכָהּ, אַף עַל פִּי כֵן הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים. [וְהוּא הַדִּין אִם הָיָה דֶּרֶךְ מַגָּף עַל הָרָקָק וּבְנֵי אָדָם עוֹבְרִים עָלֶיהָ, הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים]. וּבְרֵישׁ"י דַּף ק' (ע"ב ד"ה הילוך וכו') מַשְׁמַע קְצָת דְּלֹא הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים אֶלָּא אִם כֵּן הָרַבֵּה בְּנֵי אָדָם עוֹבְרִים בְּתוֹכָהּ. וְאִם הָרָקָק עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים הֲרֵי כַּרְמְלִית, כְּמוֹ יָם [רַמְבַּ"ם פֶּרֶק י"ד (הכ"ד)]. וְעַיֵּן בְּפֵרוּשׁ מְגִדִּים (א"א ס"ק יא) דְּמִסְתַּפֵּק לוֹמַר דְּרַק לְחַמְרָא הֲרֵי כְּכַרְמְלִית שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד, [א]אֲבָל מִן הַתּוֹרָה (נע) רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא: (מט) **וּבִקְעָה.** מָקוֹם שָׁדוֹת שֶׁאֵין מֻקָּף מְחִיצוֹת: (נ) **שֶׁלִּפְנֵי הָעֲמוּדִים.** עֲמוּדִים הֵם הָעוֹמְדִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְתוֹלִין בָּהֶם הַתַּגָּרִים פְּרָקְמַטְיָא, וְאָצְלָם הָיוּ הָאַצְטַבָּאוֹת. וְהִנֵּה מִדִּבְרֵי הַמְחַבֵּר שֶׁלֹּא זָכַר דִּין דְּבָרִין הָעֲמוּדִים (נא) מֻשְׁמָע דְּסִבְרָא לֵיהּ דְּבָרִין הָעֲמוּדִים עַצְמָן נִדּוֹן כִּרְשׁוּת הָרַבִּים כְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם (שבת פי"ד ה"י). [ב]אֲבָל (נא) רֹב הַפּוֹסְקִים פָּסְקוּ, דְּגַם בֵּין הָעֲמוּדִים, אַף עַל גַּב דְּזִמְנִין דְּדָרְסֵי רַבִּים, כֵּיוָן שֶׁאֵין הַהֲלּוּךְ נֹחַ כָּל כָּךְ, (טו) שֶׁהֵיוּ הָעֲמוּדִים הַרְבֵּה בְּאֹרֶךְ וְרֹחַב זֶה שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד זֶה, כְּכַרְמְלִית דָּמְיָא: (נא) **וְהִיא רְחָבָה וְכוּ'.** וְהוּא הַדִּין (מ) לְעִנְיַן אַצְטְנָנִית: (נב) **אַרְבָּעָה וְגָבוֹהַּ וְכוּ'.** דְּבֵאֹרֶךְ אֵינָהּ (מם) רְחָבָה אַרְבָּעָה הִיא מָקוֹם פָּטוּר, וְאִם אֵינָהּ גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה הִיא רְשׁוּת הָרַבִּים, וְאִם גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה הִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף י': (נג) **וְעַד עֲשָׂרָה.** וּמֵרֵישׁ (נם) בְּשֶׁאֵין רַבִּים מְכִתְּפִין עָלֶיהָ, דְּאִי לָאו הָכִי, בְּתִשְׁעָה וְכֵן מִתִּשְׁעָה עַד עֲשָׂרָה לְדַעַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים הַנַּ"ל בְּסָעִיף י', הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים: (נד) **כְּגוֹן וְכוּ'.** וְיֵשׁ עוֹד (ס) פֵּרוּשׁ בְּרֵישׁ"י כְּגוֹן שֶׁהִכְנִיס הַבַּיִת לְתוֹכוֹ וְהִנִּיחַ מִקְרָקְעוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים. אִי נָמֵי, בַּיִת שֶׁפָּנָיו עוֹמֵד כְּאַלְכְּסוֹן, שֶׁזָּוִית אֶחָד סְמוּכָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְהַשֵּׁנִית מְשׁוּכָה מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִפְנִים, וְזָוִית הַבּוֹלֶטֶת מֵעֶבְרָת אֶת הָרַבִּים מִלְּבָנֶס לְהָדְיָא בְּתוֹךְ כְּנֵיסָה שֶׁל זָוִית אַחֶרֶת: (נה) **וְאֵין לָהֶם לֶחִי וְכוּ'.** דְּאִי (סא) הָיָה לָחִי, הָיָה רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר מִן הַתּוֹרָה לְעִנְיַן זְרִיקָה, שֶׁהַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּב, וְגַם שָׁהָיָה מַהֵר לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ כְּכָל רְשׁוּת הַיָּחִיד, דְּקַיְמָא לַן לֶחִי מְשׁוּם מְחִיצָה. וַאֲפִלּוּ אִי הֲוֵי שָׁם רַק קוֹרָה דְּהֲוֵי רַק מְשׁוּם הַכְּיָרָא, עַל כָּל פָּנִים לְכַלֵּי עַלְמָא רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא לְעִנְיַן טִלְטוּל לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ כְּמוֹ בִּשְׁאָר רְשׁוּת הַיָּחִיד. (סב) וְכָל זֶה הוּא רַק לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם, [ג]אֲבָל לִשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים, עַל יְדֵי שָׁלֹשׁ מְחִיצוֹת נַעֲשָׂה רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר מִן הַתּוֹרָה, וְהַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּב, אֶלָּא לְעִנְיַן טִלְטוּל אָסוּר מִדְּרַבָּנָן כְּכַרְמְלִית: (נו) **שֶׁהִוא מִקְרֶה.** דְּאִינוּ דּוֹמֶה לְדִגְלֵי מִדְבָּר שֶׁלֹּא הָיָה מִקְרֶה מִלְּמַעְלָה: (נז) **שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** דְּאִי לָאו הָכִי הֲרֵי מָקוֹם פָּטוּר כִּדְלִקְמַיְּהּ בְּסָעִיף י"ט: (נח) **וְאֵינוֹ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה.** וְאִם הָיָה בְּצִמְצוּם תִּשְׁעָה עַיֵּן לְעֵיל בְּסָעִיף י': **טו** (נט) **וְיֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** הֵינוּ בְּחֻלְלוֹ, דְּאִי (סג) אֵין בְּחֻלְלוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, תּוֹ אֵין (סד) עַל תּוֹכוֹ שֵׁם כַּרְמְלִית. (ס) **תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית.** כֵּיוָן דְּמִבַּפְנִים (סה) אֵין הַמְּחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה: (סא) **וְעַל גַּבּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד.** כֵּיוָן שֶׁגְּבוֹהַּ שָׁם עֲשָׂרָה: (סב) **וְאִם חָקַק בּוֹ.** בְּקַרְקַע הַבַּיִת בְּעֹמֶק לְהַשְׁלִים שֶׁיִּהְא גְּבֹהָה עֲשָׂרָה: (סג) **אֲפִלּוּ בָּאֳמְצַע רָחוֹק וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ רָחוֹק יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דְּהוּא כְּלִבּוּד, אֲפִלּוּ הָכִי

## בֵּאוּר הַלָּכָה

**דְּסָעִיף ח'** [וְהָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו (שם) וְהַמְּאִירִי בְּשַׁבָּת דַּף ו']. **וְכֵן בְּחִדּוּשֵׁי הָרַמְבַּ"ן** בְּלִקּוּטָיו עַל עֲרוּבִין מְשַׁמַע גַּם כֵּן דְּמִפְּרָשׁ הַבָּרַיְיתָא דְּיֵתֵר עַל כֵּן אָמַר רַבִּי יְהוּדָה', **בִּרְשׁוּת הָרַבִּים שְׁרָחָב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה, אִם כֵּן אֵין לָנוּ מְקוֹר לְהַאי דִּינָא. וּמִכָּל מָקוֹם הַאי יֵשׁ אוֹמְרִים, לְאוֹ דַּעַת יְחִידָאָה הִיא, דְּהִרְא"ש וְעוֹד כַּמָּה רִאשׁוֹנִים הֶעְתִּיקוּהוּ:**

**יד * כְּגוֹן יָם.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק מח). **וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם** סָעִיף קָטָן י"ד **שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר מִפָּץ דְּאִם יֵשׁ בְּתוֹךְ הַיָּם גֹּמָא עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה טְפָחִים, הֲרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה** (שבת ק. ד"ה אמר) **נִזְכַּר הַשַּׁעַם, כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (ס"ק יד). **וּבַמְּאִירִי** (שבת ק. ד"ה אמר) (נס) **מְשׁוּם דְּהַמְּחִיצוֹת רְחוּקוֹת זוֹ מִזּוֹ מְאֹד אֵינָן מִצְטָרְפוֹת לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁבֵּינֵיהֶן רְשׁוּת הַיָּחִיד, וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ אִם אֵצֶל שָׁפְתוֹ הוּא עָמֹק, גַּם כֵּן אֵינוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד מִן הַתּוֹרָה מִטַּעַם זֶה. [וְנִרְאֶה, אַף עַל גַּב דְּשָׁתֵי מְחִיצוֹת אֵינָם רְחוּקוֹת זוֹ מִזּוֹ, כֵּיוָן דְּאִידָךְ הַשְּׁנַיִם הֵם רְחוּקוֹת זוֹ מִזּוֹ כַּמָּה פַּרְסָאוֹת, אֵינָם מִצְטָרְפוֹת לְאַלּוּ הַשְּׁנַיִם]. וַאֲפִלּוּ לְפִי דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם, מִדְּרַבָּנָן כַּרְמְלִית הֲרֵי בְּכָל עִנְיָן כְּמוֹ שָׁמּוּכָח מִמָּנּוּ בְּסוֹף דְּבָרָיו. וְאִם הָיָה רָקָק מַיִם בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהֻלָּכֶת בּוֹ, אִם אֵינָהּ עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה טְפָחִים, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ רְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים (נע) וְעַל יְדֵי זֶה רֹב מְדַלְּגִין עָלֶיהָ וְאֵין מְהַלְּכִין בְּתוֹכָהּ, אַף עַל פִּי כֵן הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים. [וְהוּא הַדִּין אִם הָיָה דֶּרֶךְ מַגָּף עַל הָרָקָק וּבְנֵי אָדָם עוֹבְרִים עָלֶיהָ, הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים]. וּבְרֵישׁ"י דַּף ק' (ע"ב ד"ה הילוך וכו') מַשְׁמַע קְצָת דְּלֹא הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים אֶלָּא אִם כֵּן הָרַבֵּה בְּנֵי אָדָם עוֹבְרִים בְּתוֹכָהּ. וְאִם הָרָקָק עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים הֲרֵי כַּרְמְלִית, כְּמוֹ יָם [רַמְבַּ"ם פֶּרֶק י"ד (הכ"ד)]. וְעַיֵּן בְּפֵרוּשׁ מְגִדִּים (א"א ס"ק יא) דְּמִסְתַּפֵּק לוֹמַר דְּרַק לְחַמְרָא הֲרֵי כְּכַרְמְלִית שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד, [א]אֲבָל מִן הַתּוֹרָה (נע) רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא: (מט) **וּבִקְעָה.** מָקוֹם שָׁדוֹת שֶׁאֵין מֻקָּף מְחִיצוֹת: (נ) **שֶׁלִּפְנֵי הָעֲמוּדִים.** עֲמוּדִים הֵם הָעוֹמְדִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְתוֹלִין בָּהֶם הַתַּגָּרִים פְּרָקְמַטְיָא, וְאָצְלָם הָיוּ הָאַצְטַבָּאוֹת. וְהִנֵּה מִדִּבְרֵי הַמְחַבֵּר שֶׁלֹּא זָכַר דִּין דְּבָרִין הָעֲמוּדִים (נא) מֻשְׁמָע דְּסִבְרָא לֵיהּ דְּבָרִין הָעֲמוּדִים עַצְמָן נִדּוֹן כִּרְשׁוּת הָרַבִּים כְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם (שבת פי"ד ה"י). [ב]אֲבָל (נא) רֹב הַפּוֹסְקִים פָּסְקוּ, דְּגַם בֵּין הָעֲמוּדִים, אַף עַל גַּב דְּזִמְנִין דְּדָרְסֵי רַבִּים, כֵּיוָן שֶׁאֵין הַהֲלּוּךְ נֹחַ כָּל כָּךְ, (טו) שֶׁהֵיוּ הָעֲמוּדִים הַרְבֵּה בְּאֹרֶךְ וְרֹחַב זֶה שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד זֶה, כְּכַרְמְלִית דָּמְיָא: (נא) **וְהִיא רְחָבָה וְכוּ'.** וְהוּא הַדִּין (מ) לְעִנְיַן אַצְטְנָנִית: (נב) **אַרְבָּעָה וְגָבוֹהַּ וְכוּ'.** דְּבֵאֹרֶךְ אֵינָהּ (מם) רְחָבָה אַרְבָּעָה הִיא מָקוֹם פָּטוּר, וְאִם אֵינָהּ גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה הִיא רְשׁוּת הָרַבִּים, וְאִם גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה הִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף י': (נג) **וְעַד עֲשָׂרָה.** וּמֵרֵישׁ (נם) בְּשֶׁאֵין רַבִּים מְכִתְּפִין עָלֶיהָ, דְּאִי לָאו הָכִי, בְּתִשְׁעָה וְכֵן מִתִּשְׁעָה עַד עֲשָׂרָה לְדַעַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים הַנַּ"ל בְּסָעִיף י', הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים: (נד) **כְּגוֹן וְכוּ'.** וְיֵשׁ עוֹד (ס) פֵּרוּשׁ בְּרֵישׁ"י כְּגוֹן שֶׁהִכְנִיס הַבַּיִת לְתוֹכוֹ וְהִנִּיחַ מִקְרָקְעוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים. אִי נָמֵי, בַּיִת שֶׁפָּנָיו עוֹמֵד כְּאַלְכְּסוֹן, שֶׁזָּוִית אֶחָד סְמוּכָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְהַשֵּׁנִית מְשׁוּכָה מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִפְנִים, וְזָוִית הַבּוֹלֶטֶת מֵעֶבְרָת אֶת הָרַבִּים מִלְּבָנֶס לְהָדְיָא בְּתוֹךְ כְּנֵיסָה שֶׁל זָוִית אַחֶרֶת: (נה) **וְאֵין לָהֶם לֶחִי וְכוּ'.** דְּאִי (סא) הָיָה לָחִי, הָיָה רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר מִן הַתּוֹרָה לְעִנְיַן זְרִיקָה, שֶׁהַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּב, וְגַם שָׁהָיָה מַהֵר לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ כְּכָל רְשׁוּת הַיָּחִיד, דְּקַיְמָא לַן לֶחִי מְשׁוּם מְחִיצָה. וַאֲפִלּוּ אִי הֲוֵי שָׁם רַק קוֹרָה דְּהֲוֵי רַק מְשׁוּם הַכְּיָרָא, עַל כָּל פָּנִים לְכַלֵּי עַלְמָא רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא לְעִנְיַן טִלְטוּל לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ כְּמוֹ בִּשְׁאָר רְשׁוּת הַיָּחִיד. (סב) וְכָל זֶה הוּא רַק לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם, [ג]אֲבָל לִשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים, עַל יְדֵי שָׁלֹשׁ מְחִיצוֹת נַעֲשָׂה רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר מִן הַתּוֹרָה, וְהַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּב, אֶלָּא לְעִנְיַן טִלְטוּל אָסוּר מִדְּרַבָּנָן כְּכַרְמְלִית: (נו) **שֶׁהִוא מִקְרֶה.** דְּאִינוּ דּוֹמֶה לְדִגְלֵי מִדְבָּר שֶׁלֹּא הָיָה מִקְרֶה מִלְּמַעְלָה: (נז) **שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** דְּאִי לָאו הָכִי הֲרֵי מָקוֹם פָּטוּר כִּדְלִקְמַיְּהּ בְּסָעִיף י"ט: (נח) **וְאֵינוֹ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה.** וְאִם הָיָה בְּצִמְצוּם תִּשְׁעָה עַיֵּן לְעֵיל בְּסָעִיף י': **טו** (נט) **וְיֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** הֵינוּ בְּחֻלְלוֹ, דְּאִי (סג) אֵין בְּחֻלְלוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, תּוֹ אֵין (סד) עַל תּוֹכוֹ שֵׁם כַּרְמְלִית. (ס) **תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית.** כֵּיוָן דְּמִבַּפְנִים (סה) אֵין הַמְּחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה: (סא) **וְעַל גַּבּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד.** כֵּיוָן שֶׁגְּבוֹהַּ שָׁם עֲשָׂרָה: (סב) **וְאִם חָקַק בּוֹ.** בְּקַרְקַע הַבַּיִת בְּעֹמֶק לְהַשְׁלִים שֶׁיִּהְא גְּבֹהָה עֲשָׂרָה: (סג) **אֲפִלּוּ בָּאֳמְצַע רָחוֹק וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ רָחוֹק יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דְּהוּא כְּלִבּוּד, אֲפִלּוּ הָכִי

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

**יד** (נ) לְקַמָּן סָעִיף י"ח: (נם) וְכֵן כָּתַב הָרִיטְבָ"א בְּעֵרוּבִין כ"ב (ע"ב ד"ה והא מקיף ליה) **בְּשֶׁאֵינָהּ שֶׁלְּפָנֵי הָעֲמוּדִים אֲפִלּוּ בְּאֵינָהּ גְּבוֹהַּ שְׁלֹשָׁה גַּם כֵּן לֹא הֲוֵי רְשׁוּת הָרַבִּים, דְּלֹא נִיחָא תַּשְׁמִישְׁתָּא שָׁם מִפְּנֵי הָעֲמוּדִים, עַיֵּן שָׁם:** (נט) הַגְּרַ"א: (ס) בֵּית יוֹסֵף. וְהוּבָא בְּהָרֵם הַמַּגִּיד (פי"ד ה"י) גַּם כֵּן פֵּרוּשׁ זֶה בְּשֵׁם הַרְבֵּה מְהַמְקָרְשִׁים: (סם) בֵּית יוֹסֵף. וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (סכ) שָׁם: **טו** (סג) וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ג' בְּשֵׁם אַחֲרוֹנִים, דְּלִעְנְיַן הֶחְלֵל לְכַלֵּי עַלְמָא בְּעִנְיַן שֶׁיִּהְא בּוֹ שִׁעוּר אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה לְבַד הַמְּחִיצוֹת: (סד) **וּלְעִנְיַן גַּבּוֹ דְּלְהַנֵּי רְשׁוּת הַיָּחִיד, פְּשׁוּט דְּמִצְטָרֵף בָּזֶה לְכַלֵּי עַלְמָא אַף עִבְרֵי הַמְּחִיצוֹת:** (סה) רַשַׁ"י (שבת ז). וּבְרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל (ז:) וְרַ"ן (ב: ד"ה אמר) אֵיתָא: כֵּיוָן דְּלֹא

---

**לִיקוּמֵי דִּבְרֵי הָרַב: א]** וּבשו"ע הרב (סעיפים טו-טז) כתב שאפילו עמוק עשרה מתוך הילוך ד' אמות אינו רה"י (מדברי סופרים) אלא כרמלית. **ב]** ובשו"ע הרב (סכ"א) כתב שבין העמודים אף אם אין בהם י"ג אמות ושליש הוי רה"ר, משום שהם טפלים לרה"ר הרחבה ט"ז אמה עיי"ש. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ו) כתב: וכן מקום המוקף ג' מחיצות גמורות אלא שפרוץ ופתוח לגמרי ברוח רביעית, או אפילו אין בו אלא ב' מחיצות ולחי, שלחי זה נידון כמחיצה שלישית, הרי הוא רה"י גמורה מן התורה, והזורק מרה"ר לתוכה חייב. אבל חכמים אסרו לטלטל בו יותר מד' אמות, ושלא להוציא ולהכניס מתוכו לרה"י ולא לרה"ר, כדין הכרמלית. במה דברים אמורים כשמקום זה הוא פרוץ ופתוח לכרמלית, אבל אם הוא פתוח לרה"ר הזורק לתוכו פטור, שאינו כרה"י מן התורה מפני שלפעמים נדחקים רבים לתוכו כשיש דוחק רב ברה"ר.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah